

హాస్య క్షు

అనలైస మాటైడు పాలు : పృతిహోమ దొరకును

దంత చూర్ణము

డబ్బీ 1-3 వెల రూ. 0.2-0; 12-3 రూ 1-4-0.

ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లు త్రోముటవలన చిగుళ్లు గట్టి పడును చిగుళ్లునుండి రక్తము కాఁజకుండును నోట దుర్గంధము లేక యుండును పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.

నర్మనాహస్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.

హాస్యము లొనకం డిచా, బొంబాయి.

[illegible]

అను గ్రంథము ద్వితీయ భాగము

పోలో ఆట - భారతీయుల విజయము

(G. S. A.)

జయపూరు మహారాజగారి పోలో జట్టు లండనులో గెలుపొందుట: రెనులో పోలో కష్టము నర్థించునట్లుగా విజయమునై గైకొనుట.

దువ్వవంతెన (తూ. గోదావరి)

నిర్మాణమునందున్న యీ వంతెనను ది. బి. ఎన్. స్వామినాథయ్యగారు ఇరిగేషన్ చీఫ్ ఇంజనీరువచ్చి పరిశీలించి సమీక్షించిన ఛాయాచిత్రము.

(విజయ)

(P. N. A.)

పెరంబూరులో వైద్య కార్యకర్తలసభయందు మొన్నను వి. వి. గిరిగారు ఉపన్యసించుట

ADVERTISERS PLEASE NOTE

Advertisers inserting advertisements under Box Nos. are advised that as from 1st January 1933, replies received will not be delivered by post. Replies will be forwarded by post if required provided the sum of Rs. 4/- is paid at the time the advertisement is inserted to cover cost of postage. Replies for which Rs. 4/- for postage has not been paid will be retained in the Andhrapatrika Office until called for by the advertiser or his representative. Replies not claimed within a period of one month from the date of insertion will be destroyed.

(G. S. A.)

ప్రాధికార మాలిగారు:—అమెరికన్ అధ్యక్షులకు ఆర్థికవిషయములందు సలహా యిచ్చు నిపుణుడు. లండనులో ఆర్థికసభ కరుదెంచుట.

హిందీ

చెన్న రాజధానిలో ఇందుమందు పదివలెను దు సంవత్సరాల నంది హిందీ ప్రచారం అని చిన్నగా జరుగుతూ ఉండనే సంగతి అందరికి తెలిసిన విషయం. నేను నేటికి ఎనిమిది సంవత్సరాల నంది ప్రచారం చేస్తూ ఉండడం చేత నూ, దక్షిణభారత హిందీ ప్రచార సభవారిచే నియమింపబడిన పాత్రుత్వ ప్రకారమునూ వారి బోధనాపద్ధతులను నాకు చాలావరకు పరిచయం కలగడం చేతనూ, నా అనుభవాన్ని పటి కొన్ని సంగతులు హిందీ భాషాభివృద్ధికి తెలియపరుస్తున్నాను:

హిందీ ప్రచారం కేవలం పెద్దవాళ్ళలోనే కా వాలని సభవారి ఉద్దేశమే ప్రస్తుతం చాస్తున్నది. మించిన ప్రస్తావనలు సరిగానే ఉన్నాయని చెప్పాలి. తమ చుట్టూటలో గాని, ఇంకేదైనా భాషలో గాని సాధారణజనం ఉన్నవాళ్ళకి, సభవారి పాత్రుత్వ ప్రకారము హిందీ నేర్చుకొనడం సులభం. బాలికా బాలకులలో వైతం ప్రబలంగా ప్రచారం కావాలని సభవారు సంకల్పించుకుంటే, ప్రస్తుత ప్రవాహాన్ని సంస్కరించాలి.

పెద్దవాళ్ళకంటే చిన్నవాళ్ళ ఎక్కువ ఉత్సాహం చూపేటట్లు చేయాలి. వాళ్ళకి అనుకూలంగా వుండే ప్రస్తావనలు రాయించి క్రమక్రమంగా వాళ్ళలో గల ఆసక్తిని పెంచాలి. వాళ్ళ కరచనా భాగం కేవలం ఒకరిద్దరిమీద పెట్టడం శ్రేష్టంకాదు. నేనుచూచిన సంతకరూ ఒక ప్రకటననుంచి సభవారి ప్రయత్నాన్ని వాచకాలమీద ఒకరిద్దరి చేతులతో కనబరుస్తున్నాయి. సభవారి నిశ్చయితే సభాసంబంధుల వారే నేటికీ ప్రస్తావనలు రాస్తూన్నట్లున్నా, అందుకు సభవారు తమ సంతోషం తెలియపరచుకుంటున్నా, ఉండి, చిన్న వాళ్ళ కనుగుణంగా ప్రస్తావనలు రాయడం అనుభవంతో కూడినవి. మున్నందు పెద్దవాళ్ళ చేరని

కీ మేలుచేసేటట్లు కుర్రవాళ్ళ కాబట్టి వాళ్ళకి బోధపర్చే పద్ధతులు తామే కాకుండా ఇతర సందేహులకు, ఉపాధ్యాయులకు తెలుసుకొంటూ ఉండడం సముజ్జసం; లేదా వారి సలహాలని స్వీకరించే వా ప్రస్తావనలలో మార్పులు కలగజేయడం భాగ్యం.

నా అనుభవాన్ని బట్టి చిన్నవాళ్ళకి హిందీ నేర్చుకోవాలి. వాళ్ళకరణంగా అవసరమని తోచింది. పదివలెనుండే కడుపుగుల బాటు కొకరిద్దరికి వాళ్ళకరణ సహాయం లేకుండానే భాష నేర్చుకు. ఇప్పుడా యిద్దరి ప్రక్కన హిందీ భాష పరిజ్ఞానం కలిగింది. ఇక వాళ్ళకరణంగా నేర్చుకుంటారు.

బాలికాబాలకులు హిందీ అభ్యసించడానికి పెద్ద అటంకం. "నే" అనే ప్రత్యయం, ఇది ప్రథమ విభక్తి ప్రత్యయం. దీని వాడుక చిన్న వాళ్ళకి కీ మైతరం దీన్ని గుర్తించాలి. నే నాదు కనేస్తారు. అప్పుడు తరచుగా ఈ ప్రత్యయానికి కర్తకీ సంబంధం ఉం డు. ఈ కొడుక బాలుర కే వ న స రం. సాధ్యమైనంతవరకు ఈ ప్రత్యయం లేకుండానే ప్రస్తావనలు రాయించడం ఉత్తమం. ఇది చాస్తూన్నవని పరిశీలించుకుంటే తలపన్ను; కాని మొదటగా రాయకతీరం. రెండో అటంకం "లింగము"—దీనివ్యాస నివారణగా బాలికా బాలకులు ఏతద్భాషాభ్యసనం బరువని తలచు న్నారు. అన్యభాషలలో భాషని సంస్కరించడానికి మనంకర్తం కాకుంటారా? అనువదలం పరీక్షలోనే నా "లింగభేదాన్ని" పాటించకుండా ఉంటారని నమ్ముతాను. పరీక్ష కాకాల్సి నిర్దేశపుభారం ఉదారమనస్సుల చేతుల్లో ఉంచి డబ్బులే పిల్లల ఉత్సాహానికి భంగం కలగదని మనవి చేస్తున్నాను. మొదటివాచకం "నే" ప్రత్యయంతో సంబంధం లేని పాతాంతో ఉంటే చాలు.

రెండవ, మూడవ, వాచకాల్లోని పారాలంకారములైన వాక్యములలో కూడి ఉన్నాయి. "తీసేపు ప్రకం" లోని "ననా" అనే పాతం లో మొదటివాక్యం పిల్లలకి దుర్బలంగా వుంది. రెండో చాలా స్పష్టంగా వుంది. పాకం చివరంటా ఇలాంటివాక్యాలతో ఉండాలి. మూడో వాక్యం మరీకష్టంగా వుంది, చూడండి:—

"ఇకచేదో నే పసీనా నికల్తా మై జిహ్వే సాక్ వహ్ చీజే నికల్ బాత్ మై జిహ్వే శరీర్ మే రహ్ నే నే నుక సాన్ హోతా మై." మైవాక్యం పదివలెనుండే కుర్రవాళ్ళ సంతకంగా నేట్టుండో అలాచించండి? ఆ ప్రస్తావన పిల్లలకి సంకటానికి వర్త అనవసర మని మొదటే మనిచేశాను. వాళ్ళు చదవాలని మనం ఉద్దేశ్యే మైవాక్యాన్ని విడదీసి క్రిందివిధంగా ఏర్పర్చి పేర్కొంటుంది:—

"ఇక చేదో నే పసీనా నికల్ తామై. (1) పసీనేక సాక్ బురీ చీజే నికల్ బాత్ మై. (2) ఉన్ చీజోకే శరీర్ మే రహ్ నే నే నుక సాన్ హోతా మై." (3) "రాజీ దుర్గావతి" అనే పాఠంలోని వాక్యం చూడండి:—

"వహ్ బాన్ తీసీ క్ మగల్-రాజ్-సత్తా క్ సామ్యే సర్ ఉరాన్ కామల్ లన్ అస్మి బాన్ యా రాజ్యం హక్ ధో నా హోతా మై." దానిభావం: మొగలాయీల రాజ్యము యొక్క బలం మందర తలయెత్తుకుని తిరగడం (వాళ్ళకి లోకువ కాకుండా స్వతంత్రులై ఉండడం) అంటే తన ప్రాంతం కాని రాజ్యంకాని పోగొట్టుకోవడంతో సమమని ఆమెకు తెలుసును.

వాక్యం పెద్దది కాకపోయినా దాని నిర్మాణం చిన్నవాళ్ళకి చికాకు పెట్టేదేనే కాదు అనుభవజ్ఞులైన పండితులూ హించండి. ఇటువంటివి మూడో నాలుగో వాక్యాలు తీశేస్తే "రాజీ దుర్గావతి" పాఠం చాలా సులభంగా నుండు చెప్పవచ్చును. సాధారణ వాక్యాలలో పారాలంకారాలని నా మనవి.

ఇదే కాకుండా "అతసత్" "అగ్రహ్" "అభి మాన్" "తథా" అనే సంస్కృత శబ్దాలని తీసి వాటి పాసే హిందీ శబ్దాలే నాడడం ఉత్తమం. ఏమంటే, చిన్నవాళ్ళ వాటి అర్థభేదం సులభంగా గ్రహించలేరు "విదా" అనేది మన భాషలోనూ సంస్కృతంలోనూ కూడా "ముఖం" అనే అర్థం ఇస్తోంది. దాన్ని హిందీలో "అగ్రా చన్" అనే అర్థంలో వాడుతూ ఉన్నాడు. "అగ్రహ్" శబ్దం సంస్కృతంలోనూ మన భాషలోనూ "కోపం" అని అర్థం ఇస్తోంది. దానికి హిందీలో "బలవంతం" అని అర్థం వుంది. "అభి మాన్" అంటే సంస్కృతంలోనూ తెలుగులోనూ "చేమ" అని అర్థం. దానికి హిందీలో "గర్వం" అని చెప్తారు. ఈ క్లిష్టాన్ని అలాంటి బాలకులకు వాటి ప్రయోగం భాగ్యం కాదని నా వాదన.

ఇంకా, సాధ్యమైనంతవరకు "లబ్ధి" "అవమానిత్" "పరిత్యక్త" అనే కర్మణి ప్రయోగాలు మానేసికర్మి ప్రయోగాలు చేస్తే బాగుంటుంది. నిత్యం పాఠశాలల్లో ఉపాధ్యాయ సోదరులకు మైయ్యిందలు పరిచితమే కాబట్టి పై అభిప్రాయాలు స్వీకరించి బోధనాక్రమం సులభపాఠ్యం అయేటట్లు ప్రయత్నించాలని మా సభా కార్యనిర్వాహకులను సవరణంగా కోరు గున్నాను.

వారణాసి భాషామూర్తి హిందీ ప్రచారకుడు.

హిందీ గ్రంథములు

హిందీ బాలశిక్ష. రెలుగు తెలిసినవారందఱును స్వయముగ క్రింది నేర్చుకొనుటకు అనుకూలించుటకు ముద్రించి యున్నాము. మ 0.6-0 హిందీ మొదటివాచకము 0.6-0 హిందీ భాషను ఉచ్చరించువిధములు తెనుగున నివసించువాని, రిపాటాఖ్యులు ప్రత్యేకము. మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక, మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమునందు దొరుకు గ్రంథముల ధరల తగ్గింపు

ఆంధ్ర గ్రంథ మాలలోని పుస్తకములు

శతకముజరి	రు 1 8 0
బసవపురాణము	రు 2.50
బెల్లము కాంగ్రెసు అధ్యక్షుల పద్యాసము	0 4 0
శిర్డీ విజయవనగరచరిత్రము	రు 1 0 0
భీష్ముడు	రు 1 0 0
అత్మకథ (మొదటిభాగము)	రు 0 12 0
అత్మకథ (రెండవ)	రు 1 0 0
ఆంధ్ర వాఙ్మయము	రు 1 0 0
ఆంధ్రభారత కవితా విమర్శనము	రు 2 0 0
భారతీయ చిత్రకళ	రు 1 0 0
జీవన ప్రభావము	రు 1 8 0
మేఘమత	రు 0 12 0
రంజాపురి ఆంధ్రనాయక రాజచరిత్ర	రు 2 0 0
అగ్రయరామ భూపాలుడు	రు 1 8 0

ఇతర పుస్తకములు

మహావాక్యకర్త ప్రభా	రు 0 12 0
హిందీ తెలుగు బాలశిక్ష	రు 0 6 0
హిందీ తెలుగు మొదటివాచకము	రు 0 6 0
ఏకభాషాబిషి ప్రశంస	రు 0 4 0
ఆంగ్లగ్రంథాధారము	రు 0 4 0
ఆంధ్రభిషింతామణి	రు 0 6 0
సాహితీనివేదిక	రు 0 8 0
శ్రీరామ విజయము	రు 0 4 0
రాష్ట్రభాషా హిందీకా-ప్రథమపుష్ప	రు 0 8 0
అవిమరకము	రు 0 10 0
గురుబోధామృతము	రు 0 4 0
ఆంధ్రకళాకళా విద్యాప్రవృత్తి	రు 0 4 0
సముద్రయానము	రు 0 1 0
ఇందిరా మందరము	రు 0 2 0
కారణము	రు 0 2 0
సవనోకచరిత్రము	రు 0 12 0
సకలవీరసమృతము	రు 1 8 0
కామమునందరము	రు 4 0 0
సత్యవత్సవభాగ్యము	రు 1 0 0
చంద్రాభాగవతము	రు 0 10 0
శతకపులచరిత్ర	రు 1 4 0

భగవద్గీత-సంస్కృతము (తెనుగులోకి)

వాల్మీకి ముద్రాముద్రాచరిత్ర. రు 1 8 9 క్రింది పుస్తకములకు, దినన తెలిసిన మరొక అనువదల తెలియజేయవచ్చును.

వైదికవాఙ్మయ చరిత్రము	మెరు 2.0-0
మల్లికార్జున	రు 0 4 0
ఆత్మజ్ఞానసంఘము	రు 0 4 0
శ్రీసామ్యైకతేజ్వలము	రు 1 4 0
యోగిపాటలు	రు 1 0 0
బాలకళలముద్రాచరిత్ర (మొదటిభాగం)	రు 1 8 0
విశ్వరూపింతామణి	రు 0 6 0
అష్టదిగ్గజా ధీనివాజ్యము	రు 1 0 0
పారిజాతాపహరణం	రు 3 0 0
ఆంధ్ర ఆధ్యాత్మికాచారములు	రు 3 0 0
శ్రీమహర్షి నిఘంటితయోగశాస్త్రము	రు 2 8 0
శ్రీరామకృష్ణాభిషేక నాటకము	రు 1 0 0
మహాభారతము	రు 0 12 0

మహాభారత రత్నాకరము:

గాంధీమహాత్ములచేసిన ఉపదేశములు రు 0 4 0

5 కీ 1-0-0 (వి. పి. ఖర్చులు చేజు)

ఈ వైగ్రంథములన్నియు ఒక్కచోటకా కొను వారికి ప్యాకెంట్ ఖర్చులు లేక సగము ధరకే పంపబడును. ఒకేసారి 20 రూపాయలకు తక్కువవదని గ్రంథముల కొనువారికి సగము ధరకే పంపబడును. కాని, ప్యాకెంట్ ఖర్చులు మొదలవని కొనువారే భరించవలయును. రూ. 10 మొత్తమునకు కొనువపుడు రూ. 1-5 అతలా చొప్పున కమి మను ఈయబడును: ఖర్చులు చేరు. గ్రంథముల కొనువనివారు ముందుగా రు 5 అడ్వాన్సు పంపవలయును.

రెపాలిచాక్లెలు అధికమునకు, రైల్వే పాస్ పోలుగములకు దగ్గరి రైల్వేస్టేషను చేరుకూడ ప్రాయశచిన్.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, రంజితల్లి పిడి, మదరాసు.